Lietas Nr. A420165815
Lietas arhīva Nr. A42-01658-15/24

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2015. gada 21. jūlijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese K.Kalvāne,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Veselības inspekcijas faktisko rīcību, nesniedzot atbildi pēc būtības uz /pers. A/2014. gada 17. decembra iesniegumu.

Aprakstošā daļa

[1] Veselības inspekcijas (turpmāk arī – Inspekcija) Veselības aprūpes kvalitātes kontroles nodaļas 3. ekspertu daļas vecākā ārste eksperte, pamatojoties uz /pers. A/(turpmāka arī – pieteicēja) iesniegumu (turpmāk arī – Sākotnējais iesniegums), laika posmā no 2014. gada 17. aprīļa līdz 29. jūlijam veica pieteicējas meitas /pers. C/ sniegtās veselības aprūpes kvalitātes ekspertīzi SIA „Lāzerplastikas klīnika" pie bērnu ķirurga /pers. D/, un 2014. gada 6. augustā sastādīja atzinumu Nr. 9913/606/5-1 (turpmāk arī – Sākotnējais atzinums).

Inspekcijas Veselības aprūpes kvalitātes kontroles nodaļas vadītāja p.i., pamatojoties uz Sākotnējo atzinumu, 2014. gada 4. augustā pieņēma lēmumu Nr. 9913/606/5?1 saskaņā ar Pacientu tiesību likuma 18. panta trešo daļu, kurā tostarp norādīja, ka ņemot vērā Sākotnējā atzinumā secināto, Inspekcija nav konstatējusi /pers. C/ veselības aprūpes pārkāpumus un atzina sniegto veselības aprūpi par atbilstošu Ārstniecības likuma 37. panta pirmās daļas 1. punktam.

[2] Nepiekrītot Inspekcijas Veselības aprūpes kvalitātes kontroles nodaļas vadītājas p.i. 2014. gada 4. augusta lēmumam Nr. 9913/606/5?1, pieteicēja to apstrīdēja Inspekcijā.

Inspekcija ar 2014. gada 20. oktobra lēmumu Nr. 1.3-2/22373/89 nolēma atzīt par nepilnīgu Sākotnējo atzinumu, atcēla Inspekcijas Veselības aprūpes kvalitātes kontroles nodaļas vadītājas p.i. 2014. gada 4. augusta lēmumu Nr. 9913/606/5?1 un nodeva lietu jaunai izskatīšanai.

[3] Inspekcijas 2. ekspertu daļas vecākā ārste eksperte, pamatojoties uz Inspekcija 2014. gada 20. oktobra lēmumu Nr. 1.3-2/22373/89, laikā no 2014. gada 20. oktobra līdz 19. novembrim veica pieteicējas meitas /pers. C/ sniegtās veselības aprūpes kvalitātes ekspertīzi un 2014. gada 19. novembrī sastādīja atzinumu Nr. 9913/1404/5-1 (turpmāk arī – Atzinums).

Inspekcijas Veselības aprūpes kvalitātes kontroles nodaļas vadītāja, pamatojoties uz Atzinumā secināto, 2014. gada 21. novembrī pieņēma lēmumu Nr. 9913/1404/5?1 (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums) saskaņā ar Pacientu tiesību likuma 18. panta trešo daļu, kurā tostarp norādīja, ka ņemot vērā Atzinumā secināto, Inspekcija nav konstatējusi /pers. C/ veselības aprūpes pārkāpumus SIA „Lāzerplastiskas klīnika" un sniegto veselības aprūpi atzina par atbilstošu Ārstniecības likuma 37. panta pirmās daļas 1. punktam.

[4] Nepiekrītot Sākotnējam lēmuma, pieteicēja to apstrīdēja ar 2014. gada 17. decembra iesniegumu Inspekcijā.

Inspekcija ar 2015. gada 19. janvāra lēmumu Nr. 1.3-2/31391/6 (turpmāk arī – Lēmums) nolēma atstāt negrozītu Sākotnējo lēmumu, bet pieteicējas 2014. gada 17. decembra iesniegumu noraidīt.

[5] 2015. gada 2. martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Inspekcijas faktisko rīcību, nesniedzot atbildi pēc būtības uz iesniegumu.

Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[5.1] Lietas izskatīšanas laikā pieteicējas meita /pers. C/ ne vienu reizi nav apskatīta, taču tas ir būtiski, jo ārsti eksperti savos atzinumos norāda, ka rētojums ir iespējamā blakusparādība ārstēšanas gadījumā un ilgākais pusgada laikā rētojumam ir jāpazūd, taču tas nav noticis.

[5.2] Ārstam pirms ārstēšanas uzsākšanas bija jāizskaidro bērnu vecākiem, kā norisināsies ārstēšana un jānorāda uz apstākli, vai ir iespējamas blakus parādības, kādas nevēlamas sekas. Tas nav darīts un Inspekcija šo apstākli atsakās vērtēt, motivējot ar to, ka nav normatīvā akta, kas to paredz.

[5.3] Atzinumos ir acīmredzama neskaidrība termiņos, proti, ārsti norāda, ka ārstēšana ir uzsākta 2012. gada septembrī, bet pieteicēja iesniedza Inspekcijā apliecinājumu – maksājumu čeku, kas pierāda, ka ārstēšana uzsākta 2012. gada jūnijā. Tādējādi ir secināms, ka Inspekcijas rīcībā nav nodoti visi dokumenti no SIA „Lāzerplastikas klīnika" un iztrūkst būtiska informācijas daļa.

[5.4] Pārbaude nav notikusi atbilstoši Administratīvā procesa likuma 59. panta prasībām.

[6] Paskaidrojumā tiesai Inspekcija norāda, ka uzskata par nepamatotu un noraidāmu pieteicējas pieteikumu par Inspekcijas faktisko rīcību, nesniedzot atbildi pēc būtības uz iesniegumu, pamatojoties uz Atzinumā, Sākotnējā lēmumā un Lēmumā norādītajiem argumentiem.

-

Motīvu daļa

[7] Ja persona ir vērsusies Inspekcijā ar sūdzību par ārstniecības kvalitāti, tai ir tiesības saņemt Inspekcijas izvērtējumu par strīdus situāciju arī gadījumā, ja netiek saskatīts administratīvā pārkāpuma sastāvs un netiek ierosināta administratīvā pārkāpuma lietvedība. Citiem vārdiem sakot, personai ir tiesības saņemt atbildi pēc būtības *(sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2013. gada 25. oktobra spriedumu lietā Nr. SKA? 340/2013)*.

[8] Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 104. panta pirmo teikumu ikvienam ir tiesības likumā paredzētajā veidā vērsties valsts un pašvaldību iestādē ar iesniegumiem un saņemt atbildi pēc būtības. Valsts pienākums atbilstoši šai konstitucionālajai normai ir sniegt atbildi, kurā ir izvērtēti uzdotie jautājumi un tie motivēti atbildēti *(sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2008. gada 21. aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-22/2008 17. punktu)*. Atbildes nesniegšana vispār vai atbildes nesniegšana pēc būtības kā faktiskā rīcība atbilstoši Administratīvā procesa likumam ir pārbaudāma administratīvajā tiesā *(skatīt turpat, 19. punkts)*.

Tomēr minētā Satversmes norma neparedz tiesības prasīt konkrēta satura atbildi *(sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2011. gada 17. marta lēmuma lietā Nr. SKA-3 67/2011 7. punktu, 2010. gada 26. novembra lēmuma lietā Nr. SKA-785/2010 6. punktu)*. Nozīme ir tam, ka iestādes atbildes attiecas uz personas uzdotajiem jautājumiem, nevis tam, vai atbildes saturs precīzi atbilst personas priekšstatam par vēlamo atbildi *(sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2010. gada 26. novembra lēmuma lietā Nr. SKA-785/2010 8. punktu)*. Iestādei ir pienākums sniegt saprotamas atbildes uz personas uzdotajiem jautājumiem, kuri ir iestādes kompetencē. Ir svarīgi, lai iestāde kopumā atbildētu uz personas uzdotajiem jautājumiem *(sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2009. gada 23. marta lēmuma lietā Nr. SKA-360/2009 10. punktu)*.

Tiesas kompetencē nav vērtēt pēc būtības visus strīdus jautājumus, bet gan izlemt, vai iestāde ir sniegusi motivētu atbildi uz personas iesniegumu. Proti, tiesai atbildes pareizība nav jāpārbauda.

[9] Izvērtējot pieteicējas iesniegumus Inspekcijai, ir secināms, ka pieteicējas iebildumi ir vērsti par viņas meitai veikto ārstniecību, ko veica SIA „Lāzerplastikas klīnika" ārsts bērnu ķirurgs /pers. D/, ārstējot viņas meitai plaša jaukta tipa labā vaiga hemangiomu, kas ir izvietota pie acs ārējās malas.

Pieteicēja sākotnējā iesniegumā un arī savos turpmākajos iesniegumos Inspekcijai norāda uz to, ka viņas meitas ārstniecība nedeva vēlamo efektu, bērnam bija vērojamas čūlas, kuru rezultātā izveidojās rētas. Pieteicēja uzskata, ka ārsta /pers. D/ izvēlētā ārstniecības taktika nav bijusi pareiza, jo tās rezultātā nav sasniegts vēlamais terapeitiskais efekts, kā arī ir radies acīm redzams sejas ādas sarētojums. Salīdzinājumam pieteicēja ir iesniegusi bērna fotogrāfijas un Krievijas Federācijas Sanktpēterburgas plastiskās ķirurģijas un lāzerkosmetoloģijas centra ārsta profesora /pers. I/ 2013. gada konsultatīvo slēdzienu un Krievijas Federācijas uzņēmuma „Kosmetoloģija OstMedConsult" Lāzera dermatoloģijas nodaļas vadītājas /pers. K/ 2014. gada 21. marta konsultatīvo slēdzienu. Pieteicēja arī norāda, ka ārstniecības process Krievijas Federācijā bija veiksmīgs un izsaka savu neizpratni par to, kāpēc ārstniecības process pie ārsta /pers. D/ nedeva nekādus rezultātus.

[10] Sniedzot atbildi, Inspekcija ir norādījusi, ka ārsts /pers. D/ ir izvēlējies adekvātu terapiju, t.i., lāzeriekārtas enerģijas blīvumu un impulsu skaitu, kā arī procedūru skaitu, norādot, ka neviens ārsts nekad nevar prognozēt kāda būs hemangiomas asinsvadu reakcija, kā arī nav prognozējams pilnīgas izārstēšanās termiņš. Inspekcija norādījusi, ka pieteicējas meitai novērotās lāzerprocedūru sekas ir atzīstamas par lāzerprocedūru blakus efektu un atbilst adekvātai organisma reakcijai. Sniedzot atbildi par izvēlētās terapijas atbilstību un adekvātumu, Inspekcija ir atsaukusies uz apstiprinātu medicīnisko tehnoloģiju „Selektīvās fototermolīzes izmantošana dermatoloģijā un veneroloģijā". Inspekcija nav vērtējusi pieteicējas iesniegtās bērna fotogrāfijas un Krievijas Federācijas ārstu izsniegtos konsultatīvos slēdzienus, atzīstot, ka tie nav bērna medicīniskās dokumentācijas sastāvdaļas, kā arī attiecībā uz konsultatīvajiem slēdzieniem norādīja, ka to atvasinājumi nav noformēti atbilstoši tiesību normās ietvertajām prasībām, kā rezultātā tiem nav juridiska spēka un tie nav saistoši Inspekcijai.

[11] Ārstniecības likuma 9.[1] pants noteic, ka ārstniecību veic atbilstoši klīniskajām vadlīnijām vai ārstniecībā izmantojamo metožu un zāļu lietošanas drošības un ārstēšanas efektivitātes novērtējumam, kas veikts, ievērojot uz pierādījumiem balstītas medicīnas principus. Likuma 37. pants noteic, ka ārsts ir ārstniecības persona, kura ieguvusi izglītību, kas atbilst likumā „Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" noteiktajām prasībām, un kura ar zinātniski pamatotu medicīnisko darbību tieši vai netieši iedarbojas uz cilvēku un savas profesionālās darbības ietvaros: veic slimību profilaksi, diagnostiku, ārstēšanu un pacientu medicīnisko rehabilitāciju; novērtē slimības un to izraisītos funkcionēšanas ierobežojumus ķermeņa, aktivitātes un dalības līmenī; pēta slimības izcelsmi un profilakses iespējas.

Tādējādi ārstam, kā ārstniecības personai, ārstniecība ir jāveic ievērojot klīniskās vadlīnijas, ārstniecībā izmantojamās metodes, jāievēro uz pierādījumiem balstītas medicīnas principus un tā darbībai ir jābūt zinātniski pamatotai.

Viena no ārstniecībā izmantotajām metodēm ir medicīniskās tehnoloģijas, kuru apstiprināšanas kārtību saskaņā ar Ārstniecības likuma 9. panta pirmo daļu nosaka Ministru kabinets.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 28. jūnija noteikumu Nr. 468 „Ārstniecībā izmantojamo medicīnisko tehnoloģiju apstiprināšanas un jaunu medicīnisko tehnoloģiju ieviešanas kārtība" 2. punktu medicīniskās tehnoloģijas novērtē un apstiprina Nacionālais veselības dienests. Minēto noteikumu 17. punkts noteic, ka Nacionālā veselības dienesta direktors pieņem lēmumu par medicīniskās tehnoloģijas apstiprināšanu, ja medicīniskās tehnoloģijas novērtēšanas laikā ir pierādīta tās efektivitāte, drošība, pozitīvā ietekme uz pacienta dzīves kvalitāti. Apstiprināto medicīnisko tehnoloģiju dienests reģistrē ārstniecībā izmantojamo medicīnisko tehnoloģiju datu bāzē.

No minētā ir secināms, ka Nacionālā veselības dienesta apstiprinātās medicīniskās tehnoloģijas ir efektīvas, drošas un uz klīniskajiem pētījumiem balstītas. Līdz ar to, veicot ārstniecību, ārstniecības personai ir pienākums ievērot apstiprinātajā medicīniskajā tehnoloģijā ietvertās vadlīnijas.

Tiesa konstatē, ka Nacionālais veselības dienests ir apstiprinājis medicīnisko tehnoloģiju „Selektīvās fototermolīzes izmantošana dermatoloģijā un veneroloģijā" (turpmāk arī – medicīniskā tehnoloģija). Minētā medicīniskā tehnoloģija ir publiski pieejama Nacionālā veselības dienesta interneta vietnē http://www.vmnvd.gov.lv sadaļā Datu bāzes. Viena no indikācijām selektīvās fototermolīzes metodes ar lāzera un IPL iekārtām lietošanai dermatoloģijā ir ādas un asinsvadu pataloģijas: asinsvadu audzēji (hemangiomas, angiomas). Medicīniskās tehnoloģijas 11. punktā ir norādīts, ka hemangiomu pamata terapija ir lāzerterapija. Ieteicamākais variants ir agresīva lāzerterapija hemangiomas proliferācijas fāzes laikā (parasti pirmais dzīves gads). Izmanto tos pašus lāzerus, kurus pielieto ādas vaskulāro malformāciju terapijā (sk. tabulu). Īpaši veiksmīga lāzerterapija būs gadījumos, kad hemangioma atrodas agrīnā proliferatīvā stadijā un nav izvirzījusies vairāk kā par 1mm virs ādas virsmas. Parasti terapeitiskais efekts tiek panākts nevis vienreizēja, bet atkārtotu (ar 3-6 nedēļas ilgiem intervāliem) terapeitisko seansu laikā. Ja hemangioma ir dziļāk lokalizēta, lieto papildus atvēsinošās metodes, kas ļauj pasargāt apkārtējos audus no nevēlamiem bojājumiem. Dziļo hemangiomu gadījumā, kad lāzerstarojuma iedarbības dziļums nav pietiekams, šo metodi var kombinēt ar lokālu vai sistēmisku kortikosteroīdu pielietošanu.

Tātad hemangiomas ārstniecības procesā ir izmantojami tie paši lāzeri, kas vaskulāro malformāciju terapijā un ir norādīti tās pašas medicīniskās tehnoloģijas tabulā. Kā redzams no attiecīgās tabulas, tad ārstniecības procesā bija jāpielieto lāzers Nd:YAG ar viļņu garumu 532 nm darba režīmā 1-15 msek.

Medicīniskās tehnoloģijas 8. punkts paredz, ka lāzerterapijas rezultāts ir atkarīgs no uzstādītajiem tehniskajiem parametriem – enerģijas jaudas, darba režīma, impulsu ilguma, frekvences, apstrādājamā lauka diametra; ādas stāvokļa: bojājuma rakstura un pakāpes, ādas tipa; pacienta vispārējā stāvokļa – vecuma, blakus slimībām, imūnās sistēmas funkcionālās aktivitātes; operatora prasmes.

Kā redzams no lietai pievienotā atzinuma un pieteicējas meitas medicīnas dokumentācijas, ārsts piecas reizes ir izmantojis lāzeru Nd:YAG ar viļņu garumu 1064 nm un enerģijas blīvumu robežās no 85/20 J/cm līdz 92/20 J/cm un vienu reizi ir izmantota lāzerterapija, kur lāzera viļņu garums bija 540 nm un enerģijas blīvums 18 J/cm. Līdz ar to ir acīm redzami, ka ārsts nav vadījies no medicīniskajā tehnoloģijā ietvertām ārstniecības metodēm, bet ir izdarījis atkāpi no tām.

Tiesa konstatē, ka Inspekcija nav ietvērusi atbildē izvērstu argumentāciju, kāpēc pieteicējas meitai pielietotais lāzerterapijas kurss ir atbilstošs medicīniskajā tehnoloģijā norādītajai ārstniecībā izmantojamai metodei, kas balstās uz tās efektivitāti apliecinošiem klīnisko pētījumu rezultātiem. Gadījumā, ja ārsts ir izvēlējies konkrētajam gadījumam atbilstošu lāzerterapijas iekārtu un tehniskos parametrus, Inspekcijai ir jābalsta savi argumenti uz zinātniski apstiprinātām un klīniski pārbaudītām publikācijām, ko tā nav darījusi.

Inspekcijas atbilde ir pārsātināta ar citātiem no tiesu prakses, bet tajā nav nevienas atsauces uz medicīnas zinātnē izdarītām atziņām hemangiomu ārstniecībā, kas pārliecinātu gan pieteicēju, gan arī tiesu par ārsta pielietotās ārstniecības atbilstību medicīniskajai tehnoloģijai. Pie šādiem apstākļiem nevar uzskatīt, ka Inspekcija atbildi ir sniegusi pēc būtības. Proti, veicot veselības aprūpes profesionālo un darbspējas ekspertīzes kvalitāti ārstniecības iestādē, Inspekcijai ir jāpārbauda vai ārstniecība ir notikusi atbilstoši Ārstniecības likumā noteiktajiem pamatprincipiem – zinātniskās pamatotības un uz pierādījumiem balstītas medicīnas principiem. Tādējādi Inspekcijas atbildēm pēc būtības ir jābūt pārliecinošām un tajās ir jābūt atsaucēm uz zinātnisko literatūru, kas balstīta uz klīniskajiem pētījumiem. Pretējā gadījumā Inspekcijas atbildes iegūst formālas atbildes raksturu un pēc būtības pacientam neizskaidro viņam sniegtās veselības aprūpes kvalitātes atbilstību Ārstniecības likumā ietvertajām prasībām.

[12] Tiesa arī konstatē, ka Inspekcija nav vērtējusi pieteicējas iesniegtās bērna fotogrāfijas un Krievijas Federācijas medicīnas iestāžu sniegtos konsultatīvos slēdzienus. Tiesa šādu Inspekcijas rīcību atzīst par nepamatotu.

Vispirms norādāms, ka pacienta medicīniskā dokumentācijas bez šaubām ir primārais, kas Inspekcijai ir jāvērtē, lai pārbaudītu pacientam sniegtās veselības aprūpes kvalitāti. Tomēr Inspekcijai savā darbībā ir jāievēro arī Administratīvā procesa likumā un Valsts pārvaldes iekārtas likumā ietvertās tiesību normas.

Proti, iestādei atbilstoši Administratīvā procesa likuma 5. pantam piemērojamo tiesību normu ietvaros ir jāveicina privātpersonas tiesību un tiesisko interešu aizsardzība. Tas nozīmē, ka izskatot pacienta iesniegumu par viņam sniegto veselības aprūpi, Inspekcija ir tiesīga izvērtēt ne tikai pacienta medicīnisko dokumentāciju, bet, lai tiktu panākts tiesisks, taisnīgs un efektīvs lietas iznākums, Inspekcija nav kavēta izvērtēt arī citus dokumentus un novērtēt citus pierādījumus, kas nav iekļauti medicīniskajā dokumentācijā. Tiesa uzskata, ka konkrētās lietas apstākļi tieši pieļāva vērtēt pieteicējas bērna fotogrāfijas, jo sūdzība bija par hemangiomas, kas ir vizuāls defekts, ārstniecību. Līdz ar to Inspekcijai nebija tiesiska pamata atteikties novērtēt pieteicējas meitas fotogrāfijas kopsakarā ar tās rīcībā esošo medicīnisko dokumentāciju, lai izdarītu objektīvus un visaptverošus secinājumus par pieteicējas meitas ārstniecības procesu un tā atbilstību Ārstniecības likumam.

Tiesa tāpat uzskata, ka Inspekcija ir pieļāvusi Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta piektajā daļā ietverto labas pārvaldības principa pārkāpumu, kas cita starpā uzliek iestādei par pienākumu savā darbībā ievērot taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un citus noteikumus, kuru mērķis ir panākt, lai valsts pārvalde ievērotu privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses.

Proti, ja reiz Inspekcija konstatēja, ka pieteicējas iesniegtajiem dokumentiem nav juridiska spēka, tad nekas to nekavēja sazināties ar pieteicēju un lūgt uzrādīt Inspekcijai to oriģinālus, lai rīkotos saskaņā Dokumentu juridiskā spēka likuma 6. panta sesto daļu, kas noteic, ja nepieciešams pārliecināties par dokumenta oriģināla juridisko spēku vai dokumenta atvasinājuma pareizību, persona, kura ir dokumenta atvasinājuma saņēmējs, var pieprasīt, lai tiek uzrādīts dokumenta oriģināls. Tāpat tiesu praksē ir atzīts, ka dokumentu vai citu ziņu atzīšanu par pierādījumiem nevar ietekmēt tas, vai konkrētais materiāls ir formāli atbilstošs Ministru kabineta noteikumiem par dokumentu izstrādāšanu un noformēšanu. Būtiskākais konkrētā dokumenta vai cita materiāla atzīšanai par pierādījumu ir tas, vai konkrētais pierādījums ir attiecināms uz konkrēto lietu un vai tas ir ticams *(skat. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2010. gada 6. oktobra lēmumu lietā Nr. SKA-592/2010)*.

Līdz ar to Inspekcijai, ja tai rodas šaubas par pieteicējas iesniegto dokumentu juridisko spēku, ir iespējams uzaicināt pieteicēju uzrādīt to oriģinālu. Tiesai nav šaubu, ka pieteicējas iesniegtie dokumenti ir attiecināmi uz izskatāmo lietu un ir izvērtējami kā papildus dokumenti, lai novērtētu vai pieteicējas meitas ārstniecība ir notikusi atbilstoši medicīniskajai tehnoloģijai, jo, kā redzams no pieteicējas iesniegtajiem dokumentiem, viņas meitai

2014. gada martā bija saglabājušās rētas. Savukārt medicīniskās tehnoloģijas 7. punktā ir minēts, ka rētas kā ilglaicīgi blakus efekti ir raksturīgas pacientiem ar tumšāku ādu vai izteiktu iedegumu. Minētais norāda uz to, ka Inspekcija nav vispusīgi izvērtējusi vai pieteicējas meitai konstatētās rētas ir attiecināmas pie pieļaujamām blakus parādībām, vai arī ir radušās medicīniskajai tehnoloģijai neatbilstošas ārstniecības rezultātā. Tas ir vērtējams kopsakarā ar tiesas iepriekš konstatētajām nesakritībām, ārstam pielietojot iekārtas uzstādījumus, kas neatbilst medicīniskajā tehnoloģijā norādītajiem iekārtas uzstādījumiem.

[13] Vienlaikus tiesa konstatē, ka administratīvais process Inspekcijā saistībā ar pieteicējas sūdzību par ārsta /pers. D/ ārstniecību noritēja no 2014. gada 17. aprīļa, kad saņemts pirmais pieteicējas iesniegums. Pēc minētā iesnieguma izskatīšanas 2014. gada 4. augustā Inspekcijas Veselības aprūpes kvalitātes kontroles vadītāja pieņēma lēmumu Nr. 9913/606/5-1, kas balstīts uz 2014. gada 29. jūlijā sastādīto atzinumu Nr. 9913/606/5-1 par pieteicējas meitas veselības aprūpi. Pieteicēja nepiekrita lēmumā izdarītajiem secinājumiem un apstrīdēja to Inspekcijas vadītājam, kas ar 2014. gada 20. oktobra lēmumu Nr. 1.3-2/22373/89 atcēla Inspekcijas Veselības aprūpes kvalitātes kontroles vadītājas 2014. gada 4. augusta lēmumu Nr. 9913/606/5-1 un nodeva lietu jaunai izskatīšanai. Inspekcijas vadītājs 2014. gada 20. oktobra lēmumā Nr. 1.3-2/22373/89 norādīja uz vairākām nepilnībām, ko ir pieļāvusi zemāka iestāde, kas tai atkārtoti ir jāizvērtē un jāsniedz pieteicējai atbilde pēc būtības viņai saprotamā veidā. Lēmumā norādīts, ka nav izvērtētas pieteicējas iesniegtās fotogrāfijas, kas ir veiktas jau ārstēšanas sākumā, nav izvērtēts to autentiskums un attiecināmība uz konkrēto lietu; nav sniegta pietiekami saprotama atbilde par pieteicējas meitai veiktās lāzerterapijas jaudu un impulsu skaitu katrā reizē; izdarīti pretrunīgi secinājumi par kreveles veidošanos; apšaubīta pieteicējas informētas piekrišanas procedūrai esamība; nav sniegts izvērtējums par pieteicējas meitai pielietotās ārstēšanas adekvātumu viņas vecumam un par papildizmeklējumu objektīvu nepieciešamību, vadoties no visiem iegūtajiem pierādījumiem lietā; nav veikts pilnīgs un vispusīgs ārsta /pers. D/ paskaidrojuma izvērtējums; nav lemts jautājums par atbilstošu ārstniecības personu profesionālo asociāciju atzinumu saņemšanu.

Inspekcijā atkārtoti veikta pieteicējas meitas veselības aprūpes ekspertīze un 2014. gada 19. novembrī sastādīts atzinums Nr. 9913/1404/5-1 un 2014. gada 21. novembrī pieņemts lēmums Nr. 9913/1404/5-1, kurā nav vērtētas nedz fotogrāfijas, nedz arī Krievijas Federācijas medicīnas speciālistu sniegtie konsultatīvie slēdzieni, kā arī nav veikts augstākas iestādes lēmumā norādīto nepilnību vispusīgs izvērtējums, nav izlemts par nepieciešamību saņemt ārstniecības personu profesionālo asociāciju atzinumu, nav izvērtēti ārsta sniegtie paskaidrojumi kopsakarā ar visiem pārējiem lietā konstatētajiem faktiem, nav vispusīgi izvērtēts lāzerterapijas jaudas pielietojums saistībā ar medicīnisko tehnoloģiju saistībā ar čūlu rašanos un vēlāku rētaudu izveidošanos pieteicējas meitai.

Pārsūdzētajā Lēmumā ir norādīts, ka zemāka iestāde ir atbildējusi uz pieteicējas uzdotajiem jautājumiem un norādīts, ka zemāka iestāde pamatoti nav vērtējusi fotogrāfijas un Krievijas Federācijas ārstu sastādītos konsultatīvos slēdzienus. Faktiski Lēmums par tiesisku ir atzinis zemākas iestādes lēmumu, kas būtībā ir vēl mazāk informatīvs nekā 2014. gada 4. augusta Inspekcijas Veselības aprūpes kvalitātes kontroles vadītāja lēmums Nr. 9913/606/5?1, kuru Inspekcijas vadītājs atcēla. Līdz ar to tiesai ir pamats uzskatīt, ka administratīvais process Inspekcijā saistībā ar pieteicējas iesniegumu ir bijis nepilnīgs un pretrunīgs. Turklāt Lēmumā ir atsauce uz tiesību aktu, kas ir zaudējis savu juridisko spēku un nav attiecināms uz izskatāmo lietu, norādot nepilnīgu tiesību akta nosaukumu (Ministru kabineta 2005. gada 31. maija noteikumi Nr.386).

Rezumējot iepriekš izklāstīto, tiesa atzīst, ka pieteicējai faktiski nav sniegta atbilde pēc būtības uz viņas iesniegumiem. Vienīgā atbilde, kas pieteicējai ir sniegta vispusīgi un objektīvi, ir saistīta ar informētas piekrišanas esamību. Saistībā ar šo jautājumu tiesa piekrīt Lēmumā norādītajam, ka informētas piekrišanas rakstveida noformēšana nav paredzēta tiesību aktos kā obligāta ārstniecības procesa sastāvdaļa. Tā ir iespējama arī kā mutvārdu vai ar konkludentām darbībām veikta piekrišana. Savukārt tas kādā apjomā ir saņemta informācija, nav objektīvi pārbaudāms, ja piekrišana nav bijusi noformēta ar rakstveida dokumentu. Ņemot vērā to, ka tiesību norma paredzēja pieteicējai tiesības lūgt informēto piekrišanu manipulācijai noformēt rakstveidā, bet pieteicēja to nav izmantojusi, pieteicējas iebildumi šajā sakarā ir noraidāmi un Inspekcijai, sniedzot pieteicējai atbildi pēc būtības, tie atkārtoti nav jāizvērtē.

[14] Pieteicēja pieteikumā tiesai iebilst pret to, ka Inspekcija nav noskaidrojusi patieso pieteicējas meitas lāzerprocedūru uzsākšanas datumu. Pieteicēja norāda, ka tas ir bijis 2012. gada jūnijs, bet Inspekcija ir noraidījusi pieteicējas iebildumus, norādot, ka par pieteicējas meitai veiktajām manipulācijām 2012. gada 21. jūnijā nav ierakstu medicīnas dokumentācijā, bet uz čeka kopijas datums nav bijis salasāms.

Tiesa, izvērtējot Inspekcijas iesniegto dokumentu kopijas, konstatē, ka lietā patiešām ir nesalasāma kvīts kopija par pieteicējas meitai veiktu medicīnas procedūru 2012. gada jūnijā. Vienlaikus lietā ir pieteicējas meitas izraksts-epikrīze, no kura ir redzams, ka tajā 26. jūnijā ir veikts ieraksta labojums ar korektoru un svītrojumiem. No svītrojuma ir redzams, ka sākotnēji ieraksts saturēja lāzerprocedūras jaudas aprakstu, kas ir pārsvītrots. Līdz ar to tiesa secina, ka pieteicējas meitas dokumentācijā ir veikti labojumi. Savukārt Inspekcija no savas puses nav noskaidrojusi, kāpēc šāds labojums ir tapis un nav noskaidrojusi, kādu informāciju satur pieteicējas iesniegtā čeka oriģināls. Proti, neskaidras un pretrunīgas informācijas gadījumā, kam ir nozīme, lai izvērtētu pacientam sniegtās veselības aprūpes kvalitāti, Inspekcija ir tiesīga pieprasīt papildus informāciju gan no pacienta, gan arī no ārstniecības iestādes, ko Inspekcija konkrētajā gadījumā nav darījusi. Līdz ar to tiesa atzīst, ka Inspekcija nav pēc būtības atbildējusi uz pieteicējas jautājumu par pieteicējas meitai sniegtās veselības aprūpes uzsākšanas datumu un iespējamās medicīniskās manipulācijas ietekmi uz pieteicējas meitas ārstniecības procesu.

[15] Tiesa lietu ir ierosinājusi par atbildes nesniegšanu uz pieteicējas 2014. gada 17. decembra iesniegumu, kas bija pēdējais pieteicējas iesniegums Inspekcijā. Novērtējot administratīvo procesu iestādē, tiesa secina, ka faktiski Inspekcija nav atbildējusi uz pieteicējas sākotnējo iesniegumu, kas iesniegts Inspekcijā 2014. gada 17. aprīlī, un visiem turpmākajiem iesniegumiem kopumā, jo pieteicēja nav saņēmusi atbildes pēc būtības, lai arī vairākkārtīgi skaidroja Inspekcijai savus iebildumus. Līdz ar to tiesai ir pamats taisīt spriedumu par pienākuma uzlikšanu Inspekcijai atbildēt pēc būtības uz visiem pieteicējas iesniegumiem kopumā.

Ņemot vērā iepriekš konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka pieteikums ir pamatots un Inspekcijai ir uzliekams par pienākumu pēc būtības sniegt atbildi uz pieteicējas iesniegumos norādītajiem jautājumiem, ņemot vērā tiesas spriedumā ietverto faktu konstatējumu un to juridisko novērtējumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, 246.?251. pantu, 255. panta pirmo daļu, Iesniegumu likuma 10. panta otro daļu, tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ pieteikumu par Veselības inspekcijas faktisko rīcību, nesniedzot atbildi pēc būtības uz /pers. A/ iesniegumiem.

Uzlikt par pienākumu Veselības inspekcijai viena mēneša laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas sniegt atbildi uz /pers. A/ iesniegumiem. Sniedzot atbildi, Veselības inspekcijai ir jāņem vērā spriedumā ietvertie apsvērumi, konstatētie fakti un to juridiskais vērtējums.

Piespriest no Latvijas Republikas par labu /pers. A/ samaksāto valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā, kas atlīdzināma no Veselības inspekcijas budžeta līdzekļiem.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese K.Kalvāne